

LV

PIELIKUMS

Pamatnostādnes

par tādu finanšu korekciju noteikšanu, kuras publiskā iepirkuma noteikumu neievērošanas gadījumā veic attiecībā uz izdevumiem, ko finansē Savienība saskaņā ar dalīto pārvaldību

Saturs

1.	Ievads	3
1.1.	Pamatnostādņu mērķis un darbības joma	3
1.2.	Juridiskais pamats un atsaucē dokumenti	4
1.2.1.	<i>Pamatnostādnes par finanšu korekcijām</i>	5
1.2.2.	<i>Savienības tiesību akti, kas piemērojami līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, uz kuru publiskā iepirkuma direktīvas neattiecas (vai neattiecas pilnībā)</i>	5
1.3.	Kritēriji, kas jāizvērtē, lemjot par piemērojamo korekcijas apjomu	7
2.	Galvenie pārkāpumu veidi un attiecīgie finanšu korekciju apjomi	8
2.1.	Līguma paziņojums un iepirkuma procedūras specifikācijas	8
2.2.	Piedāvājumu vērtēšana	14
2.3.	Līguma īstenošana	17

1. Ievads

1.1. Pamatnostādņu mērķis un darbības joma

Finanšu korekciju pamatnostādnes būtu jāpiemēro galvenokārt tādu pārkāpumu gadījumā, ar ko tiek pārkāpti publiskā iepirkuma noteikumi, kurus piemēro no Savienības budžeta finansētajiem līgumiem, uz ko attiecas dalītas pārvaldības metode. Šie publiskā iepirkuma noteikumi ir paredzēti direktīvās par publisko iepirkumu, kā norādīts 1.2. sadaļā (turpmāk tekstā — “Direktīvas”) un attiecīgajos valstu tiesību aktos.

Šā pielikuma 2. sadaļā paredzētie korekciju apjomi ir piemērojami arī līgumiem, uz ko Direktīvas¹ neattiecas (vai neattiecas pilnībā). Korekcijas apjomu diapazons no 5 % līdz 100 %, kas noteikts 2. sadaļā, ir tāds pats kā Komisijas 2011. gada 19. oktobra Lēmumā, ar ko apstiprina pamatnostādnes, kurās definē principus, kritērijus un aptuvenās skalas, ko piemēro attiecībā uz Komisijas veiktajām finanšu korekcijām atbilstīgi Padomes Regulas (EK) Nr. 1083/2006 99. un 100. pantam¹ (turpmāk tekstā — “Lēmums par finanšu korekcijām”). Attiecībā uz Padomes 2006. gada 27. jūlija Regulas (EK) Nr. 1198/2006 97. un 98. pantu tika noteikts tāds pats korekcijas apjomu diapazons, *mutantis mutandis*, “Pamatnostādnēs, kurās definē finanšu korekciju principus, kritērijus un aptuvenās skalas, ko piemēro attiecībā uz Komisijas veiktajām finanšu korekcijām atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 1198/2006”, kuras attiecinā uz Eiropas Zivsaimniecības fondu (turpmāk tekstā — “EZF pamatnostādnes”). Attiecībā uz Padomes 2007. gada 25. jūnija Lēmuma 2007/435/EK 44. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. maija Lēmuma 573/2007/EK 46. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. maija Lēmuma 574/2007/EK 48. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. maija Lēmuma 575/2007/EK 46. pantu arī tika izmantota līdzīga pieeja, izmantojot Komisijas 2011. gada 22. decembra Lēmumu C(2011)9771, ar ko apstiprina pamatnostādnes, kurās definē principus, kritērijus un aptuvenās skalas, ko piemēro attiecībā uz Komisijas veiktajām finanšu korekcijām atbilstīgi vispārīgās programmas “Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība” četriem fondiem (turpmāk tekstā — “IF, ERF III, EBF un RF lēmums par finanšu korekcijām”).

Šīs pamatnostādnes aizstāj un atjaunina iepriekšējās pamatnostādnes par šo pašu tematu (sk. šā lēmuma 5. apsvērumu). Atjauninātās pamatnostādnes atspoguļo pieredzi, kas gūta, piemērojot iepriekšējās pamatnostādnes, un ar tām paredzēts precizēt korekciju līmeni, kas piemērojams saskaņā ar proporcionalitātes principu, ņemot vērā attiecīgo judikatūru. Galvenās atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējām pamatnostādnēm ir šādas: 1) skaidrojums par korekciju līmeni, ko piemēro dažos gadījumos, ieviešot skaidrākus kritērijus; 2) tādu pārkāpumu ietveršana, kas nav norādīti iepriekšējās pamatnostādnēs, taču atbilst gadījumiem, kuros tika konstatēti pārkāpumi Savienības veiktās revīzijas laikā un par kuriem veiktas finanšu korekcijas; 3) to līgumu korekciju līmeņa saskaņošana, uz kuriem attiecas Direktīvas un Līguma principi. Turklāt tika paplašināta pamatnostādņu darbības joma, jo jaunās pamatnostādnes attiecas arī uz citiem izdevumiem, kas nav struktūrfondu un Kohēzijas fonda izdevumi.

¹ C(2011)7321 galīgā redakcija.

Šīs pamatnostādnes būtu jāpiemēro, veicot finanšu korekcijas saistībā ar pārkāpumiem, kas konstatēti pēc to pieņemšanas dienas. Attiecībā uz revīzijas konstatējumiem un finanšu korekcijām struktūrfondos, Kohēzijas fondā, EZF un vispārīgās programmas “Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība” četros fondos, attiecībā uz kuriem šo pamatnostādņu pieņemšanas dienā norisinās apstrīdēšanas procedūra ar dalībvalsti, Komisija piemēros līdzšinējās pamatnostādnes (minētas šā lēmuma 5. apsvērumā) vai šīs pamatnostādnes, nodrošinot, ka piemērotais korekcijas apjoms ir dalībvalstij izdevīgākais.

Šajās pamatnostādnēs arī ņemta vērā nepieciešamība koriģēt to piedāvājumu novērtēšanu, ko skar interešu konflikti, attiecībā uz kuriem 2. sadaļā ir ieviests īpašs pārkāpuma veids (sk. pārkāpumu Nr. 21).

Šīs pamatnostādnes palīdz arī pildīt Eiropas Parlamenta 2010. gada budžeta izpildes apstiprināšanas dokumentā iekļauto ieteikumu, ar ko paredzēts saskaņot rīcību publiskā iepirkuma kļūdu gadījumā tādās politikas jomās kā lauksaimniecība un dabas resursi, kohēzija, enerģētika un transports, un labāk saskaņot Eiropas Revīzijas palātas un Komisijas pieeju pārkāpumu kvantitatīvai izteikšanai publiskā iepirkuma jomā. Komisija aicinās Eiropas Revīzijas palātu piemērot šīs pamatnostādnes tās revīzijas darbā, lai ņemtu vērā iepriekšminēto Eiropas Parlamenta ieteikumu.

Šā pielikuma 2. sadaļā aprakstītie pārkāpumu veidi ir visbiežāk konstatētie pārkāpumu veidi. Citi pārkāpumi, kas nav norādīti minētajā sadaļā, būtu jāaplūko atbilstīgi proporcionalitātes principam un, ja iespējams, analogiski šajās pamatnostādnēs apzinātajiem pārkāpumu veidiem.

Ja Komisija konstatē pārkāpumus saistībā ar neatbilstību publiskā iepirkuma noteikumiem, tā nosaka finanšu korekcijas apjomu, kas piemērojams saskaņā ar šīm pamatnostādnēm. Finanšu korekcijas apjomu aprēķina, ņemot vērā Komisijai paziņoto izdevumu summu saistībā ar līgumu (vai tā daļu), uz kuru attiecas pārkāpums. Atbilstīgā līmeņa procentuālo daudzumu attiecina uz Komisijai paziņoto pārkāpuma ietekmēto izdevumu summu, kas norādīta konkrētajā līgumā. Tas pats korekcijas apjoms būtu jāattiecinā arī uz jebkādiem turpmākajiem izdevumiem saistībā ar to pašu pārkāpto līgumu, pirms šādus izdevumus apstiprina Komisija. Praktisks piemērs: Komisijai paziņotā izdevumu summa par būvdarbu līgumu, kas noslēgts pēc nelikumīgu kritēriju piemērošanas, ir EUR 10 000 000. Ja piemērojamais korekcijas apjoms ir 25 %, summa, kas jāatskaita no izdevumu pārskata Komisijai, ir EUR 2 500 000. Attiecīgi Savienības finansējums tiek samazināts, pamatojoties uz saistīto finansējuma likmi. Ja valsts iestādes vēlāk paredz paziņot par papildu izdevumiem saistībā ar to pašu līgumu, uz ko attiecas tas pats pārkāpums, uz šiem izdevumiem būtu jāattiecinā tas pats korekcijas apjoms. Galu galā visa ar līgumu saistīto maksājumu vērtība tiek koriģēta, pamatojoties uz to pašu korekcijas apjomu.

Arī dalībvalstis konstatē pārkāpumusⁱⁱ. Šādā gadījumā tām jāveic nepieciešamās korekcijas. Dalībvalstu kompetentajām iestādēm ir ieteikts piemērot tos pašus kritērijus un likmes, koriģējot dalībvalstu dienestu konstatētos pārkāpumus, ja vien tās nepiemēro stingrākus standartus.

1.2. Juridiskais pamats un atsauces dokumenti

Šajās pamatnostādnēs ņemts vērā 80. panta 4. punkts Regulā (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, nozaru noteikumi, kas

piemērojami līdzfinansēšanai no Savienības budžeta, uz kuru attiecas dalītas pārvaldības metode, Direktīvasⁱⁱⁱ un atsaucis dokumenti, kas norādīti 1.2.1. un 1.2.2. sadaļā, proti, Lēmums par finanšu korekcijām, EZF pamatnostādnes un Komisijas skaidrojošais paziņojums Nr. 2006/C 179/02 par Kopienas tiesību aktiem, ko piemēro līguma slēgšanas tiesību piešķiršanā, uz ko neattiecas vai tikai daļēji attiecas publiskā iepirkuma direktīvu noteikumi.

Šā pielikuma 2. sadaļā ir atsauce uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvu 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarē², un uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvu 2004/18/EK, par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru³. Ja publiskā iepirkuma procedūru vai līgumu reglamentē ar agrāku vai turpmāku direktīvu, veic korekcijas saskaņā ar 2. sadaļu, ja tas ir iespējams, vai analogiski minētajā sadaļā aprakstītajiem gadījumiem. Turklāt dažādie valstu publiskā iepirkuma noteikumi, ar ko transponē minētās direktīvas, arī būtu jāuzskata par atsauci, analizējot konkrētos pārkāpumus.

1.2.1. Pamatnostādnes par finanšu korekcijām

Lēmums par finanšu korekcijām attiecas uz 2007.–2013. gada plānošanas periodu^{iv}, un tajā noteikta vispārējā sistēma un skalas attiecībā uz vienotas likmes finanšu korekcijām, ko Komisija piemēro atbilstīgi Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda un Kohēzijas fonda dalītas pārvaldības metodei. Arī EZF pamatnostādnēs pausta tā pati pieeja, kas izklāstīta Direktīvā par finanšu korekcijām. Šajās pamatnostādnēs ievērota tā pati argumentācija un korekciju skalas. *IF*, *ERF III*, *EBF* un *RF* lēmumā par finanšu korekcijām šī pieeja pausta attiecībā uz vispārīgās programmas “Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība” četriem fondiem. Dokumentā VI/5330/97 noteiktas “Pamatnostādnes attiecībā uz finansiālo seku aprēķinu ELVGF Garantiju nodaļas grāmatojumu noskaidrošanas lēmuma sagatavošanas ietvaros”.

1.2.2. Savienības tiesību akti, kas piemērojami līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, uz kuru publiskā iepirkuma direktīvas neattiecas (vai neattiecas pilnībā)

Kā norādīts Komisijas skaidrojošā paziņojumā Nr. 2006/C 179/02 par Kopienas tiesību aktiem, ko piemēro līguma slēgšanas tiesību piešķiršanā, uz ko neattiecas vai tikai daļēji attiecas publiskā iepirkuma direktīvu noteikumi (turpmāk tekstā — “skaidrojošais paziņojums”), Eiropas Savienības Tiesa ir apstiprinājusi, ka EK Līguma noteikumi un principi attiecas arī uz līgumiem, kas neietilpst Direktīvu darbības jomā.

Saskaņā ar skaidrojošā paziņojuma 1.1. un 1.2. punktu dalībvalstu līgumslēdzējām iestādēm jāievēro Līguma par Eiropas Savienības darbību noteikumi un principi, kad vien tās slēdz publiskā iepirkuma līgumus, kas ietilpst Līguma darbības jomā. Šie principi ietver brīvu preču apriti (LESD 34. pants), tiesības veikt uzņēmējdarbību (LESD 49. pants), pakalpojumu sniegšanas brīvību (LESD 56. pants), nediskrimināciju un vienlīdzīgu attieksmi, pārskatāmību, proporcionalitāti un savstarpēju atzīšanu.

² OV L 134, 30.4.2004., 1.–113. lpp.

³ OV L 134, 30.4.2004., 114.–240. lpp.

Tiesa ir izstrādājusi pamatstandartu kopumu publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas jomā, kas tieši izriet no EK Līguma noteikumiem un principiem. Principi par vienlīdzīgu attieksmi un nediskrimināciju valstspiederības dēļ norāda uz pārskatāmības pienākumu. Šis pienākums saskaņā ar Tiesas judikatūru⁴ paredz *“potenciālo pretendentu interesēs nodrošināt atbilstošu atklātības līmeni, kas atver pakalpojumu tirgu konkurencei un ļauj pārbaudīt, vai līguma slēgšanas tiesību piešķiršana ir notikusi objektīvi”*.

“Atbilstošas atklātības”^{vi} jēdziens jāinterpretē, ievērojot Līgumā ietvertos principus, atbilstīgi Tiesas interpretācijai, kas rezumēta skaidrojošajā paziņojumā.

Ņemot vērā Tiesas spriedumus lietā C-412/04⁴, apvienotajās lietās C-147/06 un C-148/06⁵, kā arī C-507/03⁶, pārkāpuma procedūras kontekstā, iesniedzot prasību par neatbilstību Līguma noteikumiem un principiem, *“Komisijai ir jāpierāda, ka”*

- neraugoties uz to, ka Direktīvu noteikumi uz līgumu neattiecas (vai neattiecas pilnībā), konkrētais līgums *“skar noteiktas intereses attiecībā uz uzņēmumu, kas atrodas citā dalībvalstī nekā tā, kurā atrodas attiecīgā līgumslēdzēja iestāde”*, un

- *“ka, tā kā šim uzņēmumam nav bijusi pieeja atbilstošai informācijai, pirms tika piešķirtas tiesības slēgt šo līgumu, tas nav varējis paust savu interesi par to”*^{vii}.

Saskaņā ar sprieduma lietā C-507/03 34. punktu *“tikai [Komisijas] (..) norāde par sūdzības esamību, kas tai ir iesniegta saistībā ar attiecīgo līgumu, nevar būt pietiekama, lai pierādītu, ka minētais līgums skar noteiktas pārrobežu intereses, un līdz ar to konstatētu pienākumu neizpildes esamību”*.

Šajā saistībā, konstatējot pārskatāmības un nediskriminācijas principu acīmredzamas neievērošanas gadījumus līgumos, uz kuriem Direktīvu noteikumi neattiecas (vai neattiecas pilnībā), ir jānosaka, vai ir elementi, kas pamatotu pārrobežu intereses, tostarp šādas:

- līguma priekšmets;
- tā aplēstā vērtība, attiecīgas nozares specifika (tirgus lielums un struktūra, komercprakses utt.);
- pakalpojumu sniegšanas ģeogrāfiskā atrašanās vieta;
- pierādījums attiecībā uz pretendentiem no citām dalībvalstīm vai citās dalībvalstīs reģistrētu uzņēmumu paustu ieinteresētību.

Neatkarīgi no konkrētu pārrobežu interešu esamības^{viii} saistībā ar konkrēto līgumu, uz kuru Direktīvu noteikumi neattiecas (vai neattiecas pilnībā), ir jāpārbauda, vai saistībā ar šo līgumu paziņotie izdevumi atbilst valsts noteikumiem par publisko iepirkumu.

Ja pastāv pārrobežu intereses vai arī ir konstatēta neatbilstība valsts tiesību aktiem, Komisija var ierosināt piemērot finanšu korekciju, pamatojoties uz kritērijiem, kas noteikti šā pielikuma

⁴ Komisija/Itālija [2008] ECR I–619. lpp.

⁵ *SECAP SpA and Santorso Soc./Comune di Torino* [2008] ECR I–3565. lpp.

⁶ Komisija/Irija [2007] ECR I–9777. lpp.

1.3. sadaļā, un uz korekciju līmeņiem, kas definēti 2. sadaļā. Novērtējot gadījumus par neatbilstību valsts publiskā iepirkuma tiesību aktiem, Komisija ņem vērā valsts kompetento iestāžu skaidrojošos noteikumus.

1.3. Kritēriji, kas jāizvērtē, lemjot par piemērojamo korekcijas apjomu

Šajās pamatnostādņēs paredzētas korekcijas 5 %, 10 %, 25 % un 100 % apjomā, ko attiecina uz līguma izdevumiem. Tajās ņemts vērā pārkāpuma smagums un proporcionalitātes princips. Šos korekciju apjomus izmanto, kad nav iespējams noteikt precīzu finansiālo ietekmi attiecībā uz konkrēto līgumu.

Pārkāpuma smagumu saistībā ar neatbilstību noteikumiem par publisko iepirkumu un saistīto finansiālo ietekmi uz Savienības budžetu novērtē, ņemot vērā šādus faktorus: konkurences līmenis, pārskatāmība un vienlīdzīga attieksme. Ja konkrētajai neatbilstībai ir atturoša ietekme uz potenciālajiem pretendentiem vai ja neatbilstības rezultātā līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas pretendētam, kam tās nebūtu jāpiešķir, tas ir spēcīgs apliecinājums tam, ka pārkāpums ir nopietns.

Ja pārkāpums ir tikai formāls, bez jebkādas faktiskas vai iespējamās finansiālās ietekmes, korekcija netiek veikta.

Ja tajā pašā iepirkuma procedūrā tiek konstatēti vairāki pārkāpumi, korekciju apjomus nesummē, vissmagāko pārkāpumu izmanto kā rādītāju, lemjot par korekcijas apjomu (5 %, 10 %, 25 % vai 100 %).

Ja pēc konkrētā pārkāpumu veida korekcijas īstenošanas dalībvalstis neveic attiecīgos korekcijas pasākumus saistībā ar citām iepirkuma procedūrām, ko skar tā paša veida pārkāpumi, finanšu korekcijas apjomu var palielināt uz augstāku korekcijas līmeni (t. i., 10 %, 25 % vai 100 %).

Visnopietnākajos gadījumos var piemērot finanšu korekciju 100 % apjomā, ja pārkāpums ir labvēlīgs konkrētam(-iem) pretendētam(-iem)/kandidātam(-iem) vai ja pārkāpums ir saistīts ar krāpšanu, kā noteikusi kompetentā tiesas vai administratīvā iestāde.

2. GALVENIE PĀRKĀPUMU VEIDI UN ATTIECĪGIE FINANŠU KOREKCIJU APJOMI

2.1. Līguma paziņojums un iepirkuma procedūras specifikācijas

Nr.	Pārkāpuma veids	Piemērojamais tiesību akts/ atsaucis dokuments	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
1.	Līguma paziņojuma nepublicēšana	Direktīvas 2004/18/EK 35. un 58. pants; Direktīvas 2004/17/EK 42. pants; Komisijas skaidrojošā paziņojuma 2006/C 179/02 2.1. sadaļa	Līguma paziņojums nav publicēts saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem (piemēram, publikācija <i>Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī (OV)</i> , ja tas prasīts atbilstīgi Direktīvām ^{ix}).	100 %. 25 %, ja līguma paziņojuma(-u) publikācija ir nepieciešama atbilstīgi Direktīvām un līguma paziņojums(-i) netika publicēts(-i) <i>OV</i> , bet tika publicēts(-i) veidā, kas nodrošina, ka citā dalībvalstī reģistrētam uzņēmumam ir pieejama atbilstoša informācija par publisko iepirkumu pirms tā piešķiršanas, lai tam būtu iespēja iesniegt piedāvājumu vai paust ieinteresētību šā līguma slēgšanas tiesību saņemšanā. Praksē tas nozīmē, ka vai nu līguma paziņojums ir publicēts valsts līmenī (ievērojot saistītos valsts tiesību aktus vai normas), vai arī ir ievēroti līguma paziņojuma publicēšanas pamatstandarti. Sīkāka informācija par šiem standartiem pieejama Komisijas skaidrojošā paziņojuma 2006/C 179/02

Nr.	Pārkāpuma veids	Piemērojamais tiesību akts/ atsaucis dokuments	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
				2.1. sadaļā.
2.	Mākslīga būvdarbu/pakalpojumu/piegādes līgumu sadalīšana	Direktīvas 2004/18/EK 9. panta 3. punkts; Direktīvas 2004/17/EK 17. panta 2. punkts	Būvdarbu projekts vai ierosinātais iepirkums par konkrētu piegāžu un/vai pakalpojumu daudzumu ir sadalīts sīkāk, kā rezultātā tas vairs neietilpst Direktīvu darbības jomā, t. i., tas netiek publicēts OV attiecībā uz visu konkrēto būvdarbu, pakalpojumu vai piegāžu kopumu.	100 %. 25 %, ja līguma paziņojuma publikācija ir nepieciešama atbilstīgi Direktīvām un līguma paziņojums netika publicēts OV, bet tika publicēts veidā, kas nodrošina, ka citā dalībvalstī reģistrētam uzņēmumam ir pieejama atbilstoša informācija par publisko iepirkumu pirms tā piešķiršanas, lai tam būtu iespēja iesniegt piedāvājumu vai paust ieinteresētību līguma slēgšanas tiesību saņemšanā. Praksē tas nozīmē, ka vai nu līguma paziņojums ir publicēts valsts līmenī (ievērojot saistītos valsts tiesību aktus vai normas), vai arī ir ievēroti līguma paziņojuma publicēšanas pamatstandarti. Sīkāka informācija par šiem standartiem pieejama Komisijas skaidrojošā paziņojuma 2006/C 179/02 2.1. sadaļā.

Nr.	Pārkāpuma veids	Piemērojamais tiesību akts/ atsaucis dokuments	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
3.	Neatbilstība - piedāvājumu saņemšanas termiņiem vai - dalības pieteikumu saņemšanas termiņiem ^x .	Direktīvas 2004/18/EK 38. pants; Direktīvas 2004/17/EK 45. pants	Piedāvājumu saņemšanas (vai dalības pieteikumu saņemšanas) termiņi bija īsāki nekā Direktīvās norādītie termiņi.	25 %, ja termiņa samazinājums $\geq$ 50 %. 10 %, ja termiņa samazinājums $\geq$ 30 %. 5 % jebkādā citā termiņa samazinājuma gadījumā (šo korekcijas apjomu var samazināt līdz 2 %–5 %, ja uzskatāms, ka termiņa saīsinājums nav tik būtisks, lai attaisnotu 5 % korekcijas apjomu).
4.	Nepietiekams laiks potenciālajiem pretendentiem/kandidātiem saņemt iepirkuma procedūras dokumentāciju	Direktīvas 2004/18/EK 39. panta 1. punkts; Direktīvas 2004/17/EK 46. panta 1. punkts	Laiks potenciālajiem pretendentiem/kandidātiem saņemt iepirkuma procedūras dokumentāciju ir pārāk īss, tādējādi radot nepamatotus šķēršļus publiskā iepirkuma tirgu atvēršanai. Korekcijas piemēro katrā gadījumā atsevišķi. Nosakot korekcijas līmeni, ņem vērā iespējamās mīkstinošās faktorus saistībā ar līguma specifiku un sarežģītību, jo īpaši iespējamo administratīvo	25 %, ja laiks, kurā potenciālajiem pretendentiem/kandidātiem jāsaņem iepirkuma procedūras dokumentācija, ir mazāks nekā 50 % no piedāvājumu iesniegšanas termiņa (saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem). 10 %, ja laiks, kurā potenciālajiem pretendentiem/kandidātiem jāsaņem iepirkuma procedūras dokumentācija, ir mazāks nekā 60 % no piedāvājumu iesniegšanas termiņa (saskaņā ar attiecīgajiem

Nr.	Pārkāpuma veids	Piemērojamais tiesību akts/ atsaucis dokuments	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
			slogu vai grūtības sniegt iepirkuma procedūras dokumentāciju.	noteikumiem). 5 %, ja laiks, kurā potenciālajiem pretendenti/kandidātiem jāsaņem iepirkuma procedūras dokumentācija, ir mazāks nekā 80 % no piedāvājumu iesniegšanas termiņa (saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem).
5.	Netiek publicēts - piedāvājumu saņemšanas termiņu pagarinājums vai - dalības pieteikumu saņemšanas termiņu pagarinājums ^{xi}	Direktīvas 2004/18/EK 2. pants un 38. panta 7. punkts; Direktīvas 2004/17/EK 10. pants un 45. panta 9. punkts	Piedāvājumu iesniegšanas (vai dalības pieteikumu iesniegšanas) termiņi tika pagarināti, nepublicējot atbilstīgi attiecīgajiem noteikumiem (t. i., publikācija <i>OV</i> , ja uz publisko iepirkumu attiecas Direktīvas).	10 %. Korekciju var samazināt līdz 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.
6.	Gadījumi, kuros nav attaisnota sarunu procedūra ar līguma paziņojuma iepriekšēju publicēšanu	Direktīvas 2004/18/EK 30. panta 1. punkts	Līgumslēdzēja iestāde piešķir publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības sarunu procedūrā pēc līguma paziņojuma publicēšanas, taču šādu procedūru nepamato attiecīgie noteikumi.	25 %. Korekciju var samazināt līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.
7.	Attiecībā uz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu aizsardzības un drošības	Direktīva 2009/81/EK	Līgumslēdzēja iestāde piešķir	100 %.

Nr.	Pārkāpuma veids	Piemērojamais tiesību akts/ atsaucis dokuments	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
	jomā, uz ko īpaši attiecas Direktīva 2009/81/EK, neatbilstošs pamatojums saistībā ar līguma paziņojuma npublicēšanu		publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības aizsardzības un drošības jomā, izmantojot konkursa dialogu vai sarunu procedūru, npublicējot līguma paziņojumu, lai gan apstākļi neattaisno šādas procedūras izmantošanu.	Korekciju var samazināt līdz 25 %, 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.
8.	Netiek norādīti - atlases kritēriji (līguma paziņojumā) un/vai - piešķiršanas kritēriji (un to svērums) (līguma paziņojumā vai iepirkuma procedūras specifikācijās)	Direktīvas 2004/18/EK 36., 44., 45.–50. un 53. pants, kā arī tās VII-A pielikums (valsts līgumu paziņojumi: 17. un 23. punkts) un VII-B pielikums (publisko būvdarbu koncesijas paziņojumi: 5. punkts); Direktīvas 2004/17/EK 42., 54. un 55. pants un XIII pielikums	Līguma paziņojumā nav norādīti atlases kritēriji, un/vai ne līguma paziņojumā, ne iepirkuma procedūras specifikācijās nav pietiekami sīki aprakstīti piešķiršanas kritēriji, kā arī to svērums.	25 %. Korekciju var samazināt līdz 10 % vai 5 %, ja atlases/piešķiršanas kritēriji bija norādīti līguma paziņojumā (vai iepirkuma procedūras specifikācijās attiecībā uz piešķiršanas kritērijiem), taču ne pietiekami sīki.
9.	Līguma paziņojumā vai iepirkuma procedūras dokumentācijā norādīti nelikumīgi un/vai diskriminējoši atlases un/vai piešķiršanas kritēriji	Direktīvas 2004/18/EK 45.–50. un 53. pants; Direktīvas 2004/17/EK 54. un 55. pants	Gadījumi, kuros uzņēmēji atturējušies no dalības piedāvājumu iesniegšanā, jo līguma paziņojumā vai iepirkuma procedūras dokumentācijā norādīti nelikumīgi atlases un/vai	25 %. Korekciju var samazināt līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.

Nr.	Pārkāpuma veids	Piemērojamais tiesību akts/ atsaucis dokuments	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
			piešķiršanas kritēriji. Piemēram, - pienākums, ka valstī vai reģionā jau ir jābūt uzņēmumam vai pārstāvim; - pretendenta pieredze valstī vai reģionā.	
10.	Atlases kritēriji neattiecas un līguma priekšmetu un nav samērīgi ar to	Direktīvas 2004/18/EK 44. panta 2. punkts; Direktīvas 2004/17/EK 54. panta 2. punkts	Ja var uzskatāmi parādīt, ka minimālie kompetences līmeņi, lai atbilstu konkrētam līgumam, neattiecas uz līguma priekšmetu un nav samērīgi ar to, tādējādi pretendentiem nenodrošinot vienlīdzīgu pieeju vai radot nepamatotus šķēršļus publiskā iepirkuma tirgu atvēršanai.	25 %. Korekciju var samazināt līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.
11.	Diskriminējošas tehniskās specifikācijas	Direktīvas 2004/18/EK 23. panta 2. punkts; Direktīvas 2004/17/EK 34. panta 2. punkts	Tādu tehnisko standartu noteikšana, kas ir pārāk specifiski un tādējādi pretendentiem netiek nodrošināta vienlīdzīga pieeja vai arī rada nepamatotus šķēršļus publiskā iepirkuma tirgu atvēršanai.	25 %. Korekciju var samazināt līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.

Nr.	Pārkāpuma veids	Piemērojamais tiesību akts/ atsauces dokuments	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
12.	Līguma priekšmeta nepietiekama definīcija	Direktīvas 2004/18/EK 2. pants; Direktīvas 2004/17/EK 10. pants; lieta C-340/02 (Komisija/Francija) un lieta C-299/08 (Komisija/Francija)	Apraksts līguma paziņojumā un/vai iepirkuma procedūras specifikācijās nav nepietiekams, lai potenciālie pretendenti/kandidāti varētu noteikt līguma priekšmetu.	10 %. Korekciju var samazināt līdz 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma. Gadījumā, ja netika publicēti īstenotie darbi, uz attiecīgo summu attiecinā korekciju 100 % apjomā.

2.2. Piedāvājumu vērtēšana

Nr.	Pārkāpuma veids	Juridiskais pamats/atsauces dokumenti	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
13.	Atlases kritēriju pārveidošana pēc piedāvājumu atvēršanas, kā rezultātā nepareizi tiek pieņemti pretendenti	Direktīvas 2004/18/EK 2. pants un 44. panta 1. punkts; Direktīvas 2004/17/EK 10. pants un 54. panta 2. punkts	Atlases kritēriji tika pārveidoti atlases posmā, kā rezultātā tika pieņemti tādi pretendenti, kas nebūtu jāpieņem, ja būtu ievēroti publicētie atlases kritēriji.	25 %. Korekciju var samazināt līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.
14.	Atlases kritēriju pārveidošana pēc piedāvājumu atvēršanas, kā rezultātā	Direktīvas 2004/18/EK 2. pants un 44. panta	Atlases kritēriji tika pārveidoti atlases posmā, kā rezultātā tika noraidīti tādi pretendenti, kas būtu	25 %. Korekciju var

Nr.	Pārkāpuma veids	Juridiskais pamats/atsauces dokumenti	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
	nepareizi tiek noraidīti pretendenti	1. punkts; Direktīvas 2004/17/EK 10. pants un 54. panta 2. punkts	jāpieņem, ja būtu ievēroti publicētie atlases kritēriji.	samazināt līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.
15.	Pretendentu/kandidātu novērtēšana, izmantojot nelikumīgus atlases vai piešķiršanas kritērijus	Direktīvas 2004/18/EK 53. pants; Direktīvas 2004/17/EK 55. pants	Pretendentu/kandidātu novērtēšanas laikā atlases kritēriji tika izmantoti kā piešķiršanas kritēriji, vai arī netika ievēroti piešķiršanas kritēriji (vai arī attiecīgie apakškritēriji vai svērums), kas norādīti līguma paziņojumā vai iepirkuma procedūras specifikācijās, kā rezultātā tika piemēroti nelikumīgi atlases vai piešķiršanas kritēriji. Piemērs: līguma slēgšanas tiesību piešķiršanā izmantotie apakškritēriji neattiecas uz līguma paziņojumā/iepirkuma procedūras specifikācijās norādītajiem piešķiršanas kritērijiem.	25 %. Korekciju var samazināt līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.
16.	Pārredzamības un/vai vienlīdzīgas attieksmes trūkums novērtēšanas laikā	Direktīvas 2004/18/EK 2. un 43. pants; Direktīvas 2004/17/EK 10. pants	Revīzijas izsekojamība jo īpaši par sniegto novērtējumu katram piedāvājumam ir neskaidra/nepamatota, tai trūkst pārskatāmības vai arī tās nav; un/vai nav novērtējuma ziņojuma, vai arī tajā nav ietverti visi attiecīgajos noteikumos prasītie elementi.	25 %. Korekciju var samazināt līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.

Nr.	Pārkāpuma veids	Juridiskais pamats/atsauces dokumenti	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
17.	Piedāvājuma pārveidošana novērtēšanas laikā	Direktīvas 2004/18/EK 2. pants; Direktīvas 2004/17/EK 10. pants	Līgumslēdzēja iestāde ļauj pretendentam/kandidātam pārveidot savu piedāvājumu to novērtēšanas laikā.	25 %. Korekciju samazināt var līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.
18.	Sarunas līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas laikā	Direktīvas 2004/18/EK 2. pants; Direktīvas 2004/17/EK 10. pants	Atklātas vai slēgtas procedūras kontekstā līgumslēdzēja iestāde novērtēšanas posmā vienojas ar pretendentiem, kā rezultātā būtiski tiek pārveidoti sākotnējie nosacījumi, kas paredzēti līguma paziņojumā vai iepirkuma procedūras specifikācijās.	25 %. Korekciju samazināt var līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.
19.	Sarunu procedūra ar līguma paziņojuma iepriekšēju publicēšanu, būtiski pārveidojot nosacījumus, kas paredzēti līguma paziņojumā vai iepirkuma procedūras specifikācijās ^{xii}	Direktīvas 2004/18/EK 30. pants	Iepriekš bija publicēts līguma paziņojums, bet sarunu procedūras kontekstā sākotnējie līguma nosacījumi tika būtiski mainīti, tādējādi attaisnojot jaunas iepirkuma procedūras publicēšanu.	25 %. Korekciju samazināt var līdz 10 % vai 5 % atkarībā no pārkāpuma smaguma.

Nr.	Pārkāpuma veids	Juridiskais pamats/atsauces dokumenti	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
20.	Nesamērīgi lētu piedāvājumu noraidīšana	Direktīvas 2004/18/EK 55. pants; Direktīvas 2004/17/EK 57. pants	Piedāvājumi šķiet nesamērīgi lēti attiecībā uz precēm, būvdarbiem vai pakalpojumiem, taču līgumslēdzēja iestāde pirms minēto piedāvājumu noraidīšanas rakstiski neprasa sniegt sīku informāciju par piedāvājuma elementiem, ko tā uzskata par būtiskiem.	25 %.
21.	Interesešu konflikts	Direktīvas 2004/18/EK 2. pants; Direktīvas 2004/17/EK 10. pants	Ja kompetentā tiesu vai administratīvā iestāde konstatējusi interesešu konfliktu no Savienības veiktās iemaksas saņēmēja vai no līgumslēdzējas iestādes puses.	100 %.

2.3. Līguma īstenošana

Nr.	Pārkāpuma veids	Juridiskais pamats/atsauces dokumenti	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
22.	Līguma paziņojumā vai iepirkuma procedūras specifikācijās norādīto līguma elementu būtiski pārvēidojumi ^{xiii}	Direktīvas 2004/18/EK 2. pants; Direktīvas 2004/17/EK 10. pants; judikatūra: lieta C-496/99 P <i>CAS</i>	Līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas būtiskie elementi cita starpā ir arī cena ^{xiv} , darbu veids, pabeigšanas laikposms, maksāšanas nosacījumi un izmantotie materiāli. Katrā konkrētā gadījumā vienmēr jāanalizē, kas ir	25 % no līguma summas plus līguma papildu summas vērtība, kas izriet no līguma elementu būtiskas

Nr.	Pārkāpuma veids	Juridiskais pamats/atsauces dokumenti	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
		<i>Succhi di Frutta SpA</i> <i>(Recueil 2004, I–3801. lpp., 116. un 118. punkts);</i> lieta C-340/02 Komisija/Francija (Krājums 2004, I–9845. lpp.); lieta C-91/08 <i>Wall AG</i> (Krājums 2010, I–2815. lpp.)	būtisks elements.	pārveidošanas.
23.	Līguma darbības jomas sašaurināšana	Direktīvas 2004/18/EK 2. pants; Direktīvas 2004/17/EK 10. pants	Līgums tika piešķirts atbilstīgi Direktīvām, taču sekoja līguma darbības jomas sašaurināšana.	Darbības jomas samazinājuma vērtība plus 25 % no galīgās darba jomas vērtības (tikai tad, ja līguma darbības jomas sašaurinājums ir būtisks).
24.	Papildu būvdarbu/pakalpojumu/piegādes līgumu slēgšanas tiesību piešķiršana (ja šāda piešķiršana ir līguma sākotnējo noteikumu	Direktīvas 2004/18/EK 31. panta 1. punkta c) apakšpunkts un 4. punkta	Galvenā līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem, taču sekoja viens vai vairāki papildu būvniecības/pakalpojumu/piegādes	100 % no papildu līgumu vērtības. Ja to papildu būvdarbu/pakalpojumu/piegādes līgumu (neatkarīgi no tā, vai tie

Nr.	Pārkāpuma veids	Juridiskais pamats/atsauces dokumenti	Pārkāpuma apraksts	Korekcijas apjoms
	būtisks pārveidojums ^{xv}) bez konkursa, ja trūkst kāds no šiem nosacījumiem: - neparedzamu iemeslu dēļ radusies ārkārtēja steidzamība; - neparedzēti apstākļi ^{xvi} , kas ir iemesls papildu būvdarbiem, pakalpojumiem, piegādēm	a) apakšpunkts	līgumi (neatkarīgi no tā, vai tie noformēti rakstiski vai nē), ko piešķir, neievērojot Direktīvu noteikumus, t. i., noteikumus attiecībā uz sarunu procedūrām bez publicēšanas ārkārtējas steidzamības iemeslu dēļ, ko izraisījuši neparedzami iemesli, vai nolūkā piešķirt papildu piegādes/būvdarbus un pakalpojumus.	noformēti rakstiski vai nē) kopsumma, kas piešķirti, neievērojot Direktīvu noteikumus, nepārsniedz Direktīvās norādītās robežvērtības un 50 % no sākotnējā līguma vērtības, korekciju var samazināt līdz 25 %.
25.	Papildu būvdarbi vai pakalpojumi, kas pārsniedz attiecīgajos noteikumos paredzētos ierobežojumus	Direktīvas 2004/18/EK 31. panta 4. punkta a) apakšpunkta pēdējā daļa	Galvenā līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas saskaņā ar Direktīvu noteikumiem, taču sekoja viens vai vairāki papildu līgumi, kas pārsniedza sākotnējā līguma vērtību par vairāk nekā 50 % ^{xvii} .	100 % no summas, kas pārsniedz 50 % no sākotnējā līguma vērtības.

BEIGU VĒRES

¹ Publiskie līgumi zem Direktīvu piemērošanas robežvērtībām un publiskie pakalpojumu līgumi, kas norādīti I B pielikumā Direktīvai 92/50/EEK, XVI B pielikumā Direktīvai 93/38/EEK, II B pielikumā Direktīvai 2004/18/EK un XVII B pielikumā Direktīvai 2004/17/EK.

ii Attiecībā uz struktūrfondi un Kohēzijas fondu ir norādīts šādi.

“Norādījumos par vadības pārbaudēm, kas dalībvalstīm jāveic saistībā ar struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzfinansētajām darbībām 2007.–2013. gada plānošanas periodā” (COCOF 2008. gada 5. jūnija norādījumi Nr. 08/0020/04) izklāstīts Komisijas viedoklis par to, kā būtu jāorganizē vadības pārbaudes, lai novērstu un konstatētu pārkāpumu publiskā iepirkuma jomā. Kā norādīts minētajā dokumentā, “pārbaudes būtu jāveic, cik ātri vien iespējams pēc tam, kad noticis konkrētais process, jo bieži vien vēlāk ir sarežģīti veikt korekciju”.

Dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt, ka finansēšanas darbības tiek izraudzītas atbilstīgi spēkā esošajiem ES un valstu noteikumiem (Padomes Regulas (EK) Nr. 1083/2006 60. panta a) un b) punkts un 61. panta b) punkta ii) apakšpunkts), kā arī noteikumiem, kas attiecas uz publisko iepirkumu:

a) ja valsts iepriekšējā kontrolē tiek konstatēts, ka publiskā iepirkuma līgumam izmantotā iepirkuma procedūra ir publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpums un šis **līgums vēl nav parakstīts**, vadošajai iestādei būtu jāiesaka saņēmējam uzsākt jaunu iepirkuma procedūru, pilnībā ievērojot minētos noteikumus, ja jauna iepirkuma uzsākšana nav saistīta ar būtiskām papildu izmaksām. Gadījumā, ja netiek uzsākts jauns iepirkums, vadošā iestāde koriģē pārkāpumu, piemērojot šīs pamatnostādnes vai stingrākus noteikumus, kas definēti valsts līmenī;

b) ja pārkāpums ir konstatēts **pēc līguma parakstīšanas un finansējuma apstiprināšanas darbībai** (jebkurā projekta cikla posmā), vadošā iestāde koriģē pārkāpumu, piemērojot šīs pamatnostādnes vai stingrākus noteikumus, kas definēti valsts līmenī.

iii Atkarībā no dienas, kad uzsākta līguma procedūra, piemērojamas šādas direktīvas: 86/665/EEK, 92/50/EEK, 93/36/EEK, 93/37/EEK, 93/38/EEK, 92/13/EEK, 2001/78/EK, 2004/17/EK, 2004/18/EK. Šis saraksts ir tikai informatīvs.

iv Attiecībā uz laikposmu no 2000. līdz 2006. gadam ar Komisijas Lēmumu C/2001/476 tika pieņemtas “Pamatnostādnes, kurās definē principus, kritērijus un aptuvenās skalas, kas Komisijas dienestiem jāpiemēro, lai noteiktu Regulas (EK) Nr. 1260/1999 39. panta 3. punktā paredzētās finanšu korekcijas”. Līdzīgs dokuments tika pieņemts attiecībā uz Kohēzijas fondu (sk. Komisijas Lēmumu C/2002/2871).

v Lietas C-324/98 *Telaustria* [2000] ECR I-10745. lpp., 62. punkts, C-231/03 *Coname* [2005] ECR I-7287. lpp., 16.–19. punkts un C-458/03 *Parking Brixen* [2005] ECR I-8585. lpp., 49. punkts.

vi “Atbilstošas atklātības” jēdziens ietver jo īpaši šādus apsvērumus:

a) vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi ietver **pārskatāmības pienākumu**, kas paredzēts, lai potenciālo pretendentu interesēs nodrošinātu **atbilstošu atklātības līmeni, kas ļauj īstenot konkurenci attiecībā uz līgumu**. Pārskatāmības pienākuma nolūkā **citā dalībvalstī reģistrētam uzņēmumam jābūt pieejamai atbilstošai informācijai par līgumu, pirms piešķirtas tā slēgšanas tiesības**, lai šim uzņēmumam, ja tas to vēlas, būtu **iespēja paust ieinteresētību** šā līguma slēgšanas tiesību saņemšanā;

b) atsevišķos gadījumos, kad, pamatojoties uz tādiem īpašiem apstākļiem kā konkrētas ļoti pieticīgas ekonomiskās intereses, līguma slēgšanas tiesību piešķiršana nebūtu citu dalībvalstu uzņēmēju interesēs. Šādā gadījumā ietekme uz pamatbrīvībām uzskatāma par pārāk neskaidru un netiešu, lai nodrošinātu to standartu piemērošanu, kas izriet no primārajiem Kopienas tiesību aktiem, un līdz ar to nav pamata piemērot finanšu korekcijas.

Atsevišķo līgumslēdzēju iestāžu pienākums ir lemt par to, vai paredzētā līguma slēgšanas tiesību piešķiršana varētu interesēt citu dalībvalstu uzņēmējus. Pēc Komisijas domām, šā lēmuma pamatā jābūt novērtējumam par lietas konkrētajiem apstākļiem, piemēram, par līguma priekšmetu, aplēsto vērtību, attiecīgās nozares specifiku (tirgus lielums un struktūra, komercprakse utt.) un darbību veikšanas ģeogrāfisko atrašanās vietu.

^{vii} Sk. spriedumu lietā C-507/03 Komisija/Īrija [2007] ECR I – 9777. lpp., 32. punkts.

^{viii} Lieta T-384/10, Spānija/Komisija (*GIASA*), OV C 225, 3.8.2013., 63.–63. lpp.

^{ix} Tādu līgumu gadījumā, uz ko (pilnībā) neattiecas Direktīvas, nav jānosaka konkrētu pārrobežu interešu esamība vai valsts publiskā iepirkuma tiesību akta pārkāpums. Šajā saistītā sk. šo pamatnostādņu 1.2.2. sadaļu. Ja ir pārrobežu intereses vai pārkāptas valsts tiesību normas, jānosaka, kāds atklātības līmenis būtu piemērojams konkrētajā gadījumā. Šajā saistībā, kā norādīts Komisijas skaidrojošā paziņojuma Nr. 2006/C 179/02 2.1.1. sadaļā, pārskatāmības pienākuma nolūkā citas dalībvalsts uzņēmumam jābūt pieejamai atbilstoši informācijai par līgumu pirms tā slēgšanas tiesību piešķiršanas, lai šim uzņēmumam, ja tas to vēlas, būtu iespēja iesniegt piedāvājumu vai paust ieinteresētību šā līguma slēgšanas tiesību saņemšanā. Praksē tas nozīmē, ka vai nu līguma paziņojums ir publicēts valsts līmenī (ievērojot saistītos valsts tiesību aktus vai noteikumus), vai arī ir ievēroti līgumu reklamēšanas pamatstandarti. Sīkāka informācija par šiem standartiem pieejama minētā Komisijas skaidrojošā paziņojuma 2.1. sadaļā.

^x Šie termiņi ir attiecināmi uz slēgtām procedūrām un sarunu procedūrām, publicējot paziņojumu par līgumu.

^{xi} Šie termiņi ir attiecināmi uz slēgtām procedūrām un sarunu procedūrām ar līguma paziņojuma publicēšanu.

^{xii} Uz līguma pārveidojumiem pēc tā piešķiršanas var attiecināt nelielu elastības pakāpi, pat ja šāda iespēja, kā arī attiecīgie sīki izstrādātie īstenošanas noteikumi iepirkuma procedūras paziņojumā vai iepirkuma procedūras dokumentācijā nav paredzēti skaidri un precīzi (sk. 118. punktu Tiesas lietā C-496/99 *Succhi di frutta*). Ja šī iespēja nav paredzēta iepirkuma procedūras dokumentācijā, ir pieļaujami līguma pārveidojumi, ja tie nav būtiski. Pārveidojumu uzskata par būtisku, ja

- (a) līgumslēdzēja iestāde ievieš nosacījumus, kas, ja tie būtu daļa no sākotnējās iepirkuma procedūras, ļautu pieņemt pretendētus, kas netika pieņemti sākotnēji;
- (b) pārveidojums ļauj piešķirt līguma slēgšanas tiesības pretendentam, kas sākotnēji netika pieņemts;
- (c) līgumslēdzēja iestāde paplašina līguma darbības jomu, ietverot būvdarbus/pakalpojumus/piegādes, kas sākotnēji nebija iekļauti;
- (d) pārveidojums maina ekonomisko līdzsvaru par labu līgumslēdzējam veidā, kas nav paredzēts sākotnējā līgumā.

^{xiii} Sk. xii beigu vēri.

^{xiv} Patlaban vienīgais sākotnējās cenas pārveidojums, ko Tiesa neuzskata par būtisku, ir cenas samazinājums par 1,47 un 2,94 % (sk. 61. un 63. punktu lietā C-454/06 *Pressetext*).
Lietās T-540/10 un T-235/11 Vispārējā tiesa pieņēma finanšu korekcijas attiecībā uz pārveidojumiem, kas nepārsniedza 2 % no sākotnējās cenas.

^{xv} Sk. xii beigu vēri.

^{xvi} “Neparedzētu apstākļu” jēdziens būtu jāinterpretē, ņemot vērā to, kas rūpīgai līgumslēdzējai iestādei būtu jāparedz (piemēram, jaunas prasības, kas izriet no jauna ES vai valsts tiesību akta pieņemšanas vai tehniskajiem nosacījumiem, kurus nevarēja paredzēt, neraugoties uz tehniskajiem pētījumiem, kas ir projekta pamatā un veikti saskaņā ar jaunākajiem zinātnes un tehnikas sasniegumiem). Papildu būvdarbus/pakalpojumus/piegādes, ko radījusi piedāvājuma/projekta nepietiekama sagatavošana, nevar uzskatīt par “neparedzētiem apstākļiem”. Sk. lietas T-540/10 un T-235/11 (minētas iepriekš).

^{xvii} Direktīvas 2004/17/EK gadījumā nav ierobežojuma. Lai aprēķinātu 50 % robežvērtību, līgumslēdzējas iestādes ņem vērā papildu būvdarbus/pakalpojumus. Šo papildu būvdarbu/pakalpojumu vērtību nevar kompensēt ar atcelto būvdarbu/pakalpojumu vērtību. Atcelto būvdarbu/pakalpojumu summa neietekmē 50 % robežvērtības aprēķinu.